

Ödön von Horváth

KASIMIR ÉS KAROLINE

NÉPSZÍNJÁTÉK

FORDÍTOTTA: GÁLI JÓZSEF

S örökön él a szerelem

SZEMÉLYEK

KASIMIR

KAROLINE

RAUCH

SPEER

KIKIÁLTÓ

LILIPUTI

SCHÜRZINGER

SZEMES FRANZ

SZEMES FRANZ ERNÁJA

ELLI

MARIA

BULLDOGFEJŰ FÉRFIÚ

JUANITA

KÖVÉR HÖLGY

PINCÉRLÁNY

MENTŐS

ORVOS

TORZSZÜLÖTTÉK ÉS AZ OKTÓBERI MULATSÁG RÉSZTVEVŐI

Ez a népi komédia a müncheni októberi mulatságon játszódik, mégpedig napjainkban.

ELSŐ JELENET

A nézőtér elsötétedik, és a zenekar az „Amíg az öreg Péter” kezdetű müncheni himnuszt játssza. Eközben megy fel a függöny.

MÁSODIK JELENET

Szín: közvetlenül a tányérajkú néger nők faluja mögött. Balra egy fagyaltos törökmézet és léggömböt árul. Jobbra a kecske (ez egy afféle régimódi erőmérő; ha alul egy fabárdal egy ékre sújtasz, akkor egy másik ék egy rúdon a magasba röppen, és ha ez a másik ék eléri a rúd csúcsát, akkor egy pukkanás, és kitüntetnek, mégpedig minden pukkanásért egy érdemrenddel).

Már késő délutánra jár, és most épp a Zeppelin röpül át egészen alacsonyan az októberi mulatság fölött – a távolban üvöltés, általános tus és dobpergés.

HARMADIK JELENET

RAUCH Éljen Zeppelin! Éljen Eckener! Éljen!

KIKIÁLTÓ Éljen!

SPEER Fenséges. Hip-hip-hurrá!

Szünet.

LILIPUTI Ha belegondolunk, milyen nagyra is vittük mi, emberek.
(*Integet a zsebkendőjével*)

Szünet.

KAROLINE Most mindjárt eltűnik a Zeppelin...

LILIPUTI Ott van a horizont szélén.

KAROLINE Már alig látom...

LILIPUTI Én még egészen élesen látom.

KAROLINE Már nem látok semmit. *(Meglátja Kasimirt; nevet)* Te, Kasimir, nemsokára valamennyien röpködni fogunk.

KASIMIR Röpködj te, de engem hagyj ki belőle. *(A kecskéhez lép, rásújt egyet a némán érdeklődő közönség előtt, de csak a harmadikra pukkan, csak ekkor fizet Kasimir, akit ezután feldíszítenek egy érdemrenddel.)*

KAROLINE Gratulálok.

KASIMIR Mihez?

KAROLINE A kitüntetésedhez.

KASIMIR Köszönöm.

Csend.

KAROLINE A Zeppelin most Oberammergauba repül, aztán újra visszajön, és leír felettünk néhány kört.

KASIMIR Mit bánom én! Odafenn röpköd húsz tőkekapitány, ideleenn pedig éhen pusztul azalatt több millió ember! Szarok a Zeppelinre – ismerem én jól ezt a csalást, alaposan meghánytam-vettem –, a Zeppelin, figyelj rám, léghajó, és ha valamelyikünk ezt a léghajót látja, mindjárt az az érzése támad, mintha ő is ott fenn repülne – közben pedig csámpásra tapossuk a cipőnket, és az asztal sarkát harapdáljuk éhségünkben!

KAROLINE Ha ilyen szomorú vagy, én is elszomorodom!

KASIMIR Én nem vagyok szomorú.

KAROLINE De igen. Pesszimista vagy.

KASIMIR Ez igaz. Minden értelmes ember pesszimista. *(Otthagyja megint Karolinét, és rávág újra a kecskére; most háromszor pukkan a kecske; Kasimir fizet, és három érdemrendet kap; aztán újra közelebb lép Karolinéhez)* Te persze könnyen nevensz. Ugye, világosan megmondtam neked, hogy semmi körülmények között sem jövök el ma az októberi mulatságra. Tegnap kirúgnak, holnap mehetek a köpködőbe, de ma azért szórakozzunk, talán még vágjunk is hozzá vigyorgó pofát, nevenszünk!

KAROLINE Egyáltalán nem nevettem.

KASIMIR Persze hogy neveltél. És nevethetsz is, hiszen te még keresel valamit, és a szüleidnél élsz, akik nyugdíjjogosultak. De nekem nincsenek már szüleim, egyedül állok a világban, egyedül, mint a kisujjam.

Csend.

KAROLINE Talán túl sok a bajunk egymással...

KASIMIR Hogy érted ezt most?

KAROLINE Te pesszimista vagy, én pedig nagyon könnyen elszomorodom. Nézd, például az előbb is... a Zeppelinnel...

KASIMIR Hagyj már békén a Zeppelineddel!

KAROLINE Ne kiabálj velem folyton, nem ezt érdelem tőled!

KASIMIR Tehetsz nekem egy szívességet! (*El*)

NEGYPEDIK JELENET

Karoline Kasimir után néz ; majd lassan a fagylaltoshoz lép, vásárol egy adag fagylaltot, és gondolataiba mélyedve nyalogatni kezdi. Schürzinger már a második adag fagylaltját nyalogatja.

KAROLINE Mit bámul rám ilyen ostobán?

SCHÜRZINGER Bocsnat! Máshol járt az eszem.

KAROLINE Azért.

Csend.

SCHÜRZINGER Épp a Zeppelinre gondoltam.

Csend.

KAROLINE A Zeppelin most Oberammergau felé röpül.

SCHÜRZINGER Járt már a kisasszony Oberammergauban?

KAROLINE Már háromszor.

SCHÜRZINGER Minden elismerésem!

Csend.

KAROLINE Oberammergauban sincsenek szentek. Az emberek mindenhol rosszak.

SCHÜRZINGER Ilyet nem szabad mondani, kisasszony! Az emberek se nem jók, se nem gonoszak. Persze, a mai gazdasági körülmények arra kényszerítik őket, hogy önzőbbek legyenek, mint amilyenek tulajdonképpen, elvégre élniük kell. Ért engem?

KAROLINE Nem.

SCHÜRZINGER Mindjárt meg fog érteni. Tegyük fel, hogy a kisasszony szeret egy férfit. És tételezzük fel továbbá, hogy ez a férfi munkanélküli lesz. Akkor a szerelem is alábbhagy, méghozzá magától.

KAROLINE Hát ezt nem hiszem!

SCHÜRZINGER Pedig így van!

KAROLINE Nem! Ha a férfinak rosszul megy, egy valamirevaló asszony még inkább ragaszkodik hozzá – én így képelem.

SCHÜRZINGER Én nem.

Csend.

KAROLINE Tud ön tenyérből jósolni?

SCHÜRZINGER Nem.

KAROLINE Tulajdonképpen mi az úr foglalkozása?

SCHÜRZINGER Találja ki.

KAROLINE Finommechanikus?

SCHÜRZINGER Nem. Szabász.

KAROLINE Hát ezt nem gondoltam volna!

SCHÜRZINGER És miért nem?

KAROLINE Mert ki nem állhatom a szabászokat. A szabászok mind beképzelték.

Csend.

SCHÜRZINGER Én kivétel vagyok. Valamikor sorsproblémákkal foglalkoztam.

KAROLINE Szintén szereti a fagylaltot?

SCHÜRZINGER Az egyetlen szenvedélyem, ahogy mondani szokás.

KAROLINE Az egyetlen?

SCHÜRZINGER Igen.

KAROLINE Kár.

SCHÜRZINGER Hogyhogy?

KAROLINE Úgy gondolom, hogy akkor még hiányzik önből valami.

ÖTÖDIK JELENET

Kasimir újra megjelenik, és magához inti Karolinét. Karoline követi.

KASIMIR Ki az, akivel ott beszélgettél?

KAROLINE Egy ismerősöm.

KASIMIR Mióta ismered?

KAROLINE Már nagyon rég. Épp összetalálkoztunk, csak úgy véletlenül. Vagy nem hiszel nekem?

KASIMIR Miért ne hinnék?

Csend.

KAROLINE Mit akarsz?

Csend.

KASIMIR Hogy értetted az imént azt, hogy túl sok a bajunk egymással?

Karoline konokul hallgat.

Netán azt jelentené, hogy mi ketten netán mégsem illünk egymáshoz?

KAROLINE Netán.

KASIMIR Tehát akkor ez netán azt jelentené, hogy netán váljunk el egymástól – azazhogy ilyen gondolatokkal játszol?

KAROLINE Ne faggass most engem!

KASIMIR És miért nem, ha szabad kérdezni?

KAROLINE Mert most dühös vagyok. És ilyen hangulatban nem tudok neked semmi okosat mondani!

Csend,

KASIMIR Így. Hm. Akkor ez már így lesz. Így és nem másképp.

Nincsenek kivételek. Nevetséges.

KAROLINE Miket beszélsz te itt?

KASIMIR Ez már így van.

KAROLINE (*mereven nézi*) Hogyan?

Csend.

KASIMIR Vagy talán nem különös, hogy pontosan azon a napon jut eszedbe, hogy mi ketten netán mégsem illünk össze – azon a napon, amelyiken elbocsátottak?

Csend.

KAROLINE Nem értelek, Kasimir.

KASIMIR Gondolkodj csak, törd csak a fejedet, kisasszony.

Csend.

KAROLINE (*hirtelen*) Ó, te hálátlan ember! Hát nem tartottam ki mindig melletted? Nem tudod, hogy mennyi bajom volt miattad a szüleimmel, mert nem egy hivatalnokot szereztem magamnak, és mert nem hagytalak el, és mindig a pártodra álltam?!

KASIMIR Nyugodj csak meg, kisasszony! Gondolkodj inkább azon, hogy mit tettél velem.

KAROLINE És te mit teszel velem?

KASIMIR Csak megállapítok egy igazságot. Így. És most itthagylak...
(*El*)

HATODIK JELENET

Karoline utánanézés; majd újra Schürzingerhez megy: már alkonyodik.

SCHÜRZINGER Ki volt ez az úr?

KAROLINE A vőlegényem.

SCHÜRZINGER A kisasszonynak van vőlegénye?

KAROLINE Épp most bántott meg nagyon. Tegnap ugyanis elbocsátották, és most azt állítja, hogy én el akarom hagyni, mert elbocsátották.

SCHÜRZINGER A régi nóta.

KAROLINE Hagyja, beszéljünk másról!

Csend.

SCHÜRZINGER Ott áll odaát, és bennünket figyel.

KAROLINE Szeretnék felülni a hullámvasútra.

SCHÜRZINGER Drága mulatság.

KAROLINE De most az októberi mulatságon vagyok, és már a fejembe vettem. Jöjjön, tartson velem.

SCHÜRZINGER De csak egy menetre.

KAROLINE Ez már magán múlik.

Sötét.

HETEDIK JELENET

A zenekar a „Jánosbogárkák” című szvitet játssza.

NYOLCADIK JELENET

Új szín.

A hullámvasút mellett, ott, ahol az októberi mulatság rétje véget ér. Rosszul megvilágított, kissé félreeső hely. Időközben éjszaka lett, de a távolban minden fényárban úszik. Karoline és Schürzinger jönnek, hallgatják a hullámvasút zúgását és az utasok boldog sikoltozását.

KILENCEDIK JELENET

KAROLINE Igen ez az igazi hullámvasút. Van egy másik is, de annak olyan hamar vége. Ott a pénztár. Most meg elszakadt rajtam valami.
SCHÜRZINGER Micsoda?

KAROLINE Nem tudom, hogy micsoda. Forduljon el, kérem.

Csend.

SCHÜRZINGER (*elfordul*) Még mindig követ bennünket a kegyed tisztelt vőlegénye. Most egy úrral és egy hölgygel beszélget – le nem veszik rólunk a szemüket.

KAROLINE Hol? Ó, hát az a Szemes Franz meg az Ernája. Őt ismerem. Ő az én Kasimirom egykori kollégája! De rossz útra tévedt. Hogy az hányszor ült már!

SCHÜRZINGER A kis tolvajokat felakasztják, a nagyokat futni hagyják.

KAROLINE Így van. Ez a Szemes Franz veri az Ernáját, pedig az engedelmeskedik neki. Verni egy gyöngé nő, az mégiscsak utolsó dolog.

SCHÜRZINGER Így van.

KAROLINE Kasimir is hirtelen természetű, de soha egy ujjal nem nyúlt hozzám.

SCHÜRZINGER Remélhetőleg nem fog botrányt csinálni.

KAROLINE Nem, azt sohasem teszi nyilvánosság előtt. Annál ő sokkal jobban uralkodik magán. Már csak a foglalkozása miatt is.

SCHÜRZINGER Miért? Mi a foglalkozása?

KAROLINE (*már rendbe hozta a ruháját*) Gépkocsivezető. Sofőr.

SCHÜRZINGER A hirtelen haragú emberek többnyire jóindulatúak.

KAROLINE Fél?

SCHÜRZINGER Honnan veszi ezt?

Csend.

KAROLINE Szeretnék most felszállni a hullámvasútra.

Elmegy Schürzingerrel, és most egy ideig nem látható senki.

TIZEDIK JELENET

Kasimir jön lassan, Szemes Franzcal és az ő Ernájával.

SZEMES FRANZ Parlez-vous français?

KASIMIR Nem.

SZEMES FRANZ Kár.

KASIMIR Miért?

SZEMES FRANZ Mert németül nem lehet úgy kifejezni, amit mondani szeretnék. Egy idézet. A hullámvasutat és Karolinét illetően. (*Ernához*)

Ha te ilyesmire vetemednél, leütném a derekadat.

ERNA Hogy beszélsz velem, mi?

TIZENEGYEDIK JELENET

Karoline fenn a lefelé zúgó hullámvasúton sikongat.

KASIMIR (*felfelé bámul*) Jó utat, Karoline kisasszony! Csak ne essék semmi bajod. Csak ki ne törd a nyakad. Ezt kívánja neked a te Kasimirod.

SZEMES FRANZ Ne félj. Mi ketten vagyunk.

KASIMIR Nem vagyunk ketten. Nem szeretek ketten lenni. Én magam vagyok.

Csend.

SZEMES FRANZ Volna egy elfogadhatóbb javaslatom: hagyd futni ezt a lovagot, ő nem tehet arról, hogy a kicsikéd most vele siklik át a világtörténelmen ott fenn a magasban. Neked csak a hölgyel van beszélni-valód. Ahogy megjelenik a színen, verd szét a pofáját.

KASIMIR Ez felfogás dolga.

SZEMES FRANZ Természetesen.

Csend.

KASIMIR De nekem erről más a felfogásom.

SZEMES FRANZ Mert te egy naiv ember vagy.

KASIMIR Valószínűleg.

Csend.

SZEMES FRANZ Mert mi a nő? Ismered a viccet a lánnyal meg az édesapájával és az öccsével...

ERNA (*a szavába vág*) Ne beszélj mindig ilyen megvetően rólunk, nőkről.

Csend.

SZEMES FRANZ Hát hogyan beszélnek másképp?

ERNA Elvégre én is nő vagyok!

SZEMES FRANZ Akkor ne idegeskedj. Itt van, fogd a kesztyűmet. Az ott fenn egy kicsit jól akarja magát érezni. (*El*)

A távolban megszólal mélabúsan egy vadászkiirt.

TIZENKETTEDIK JELENET

ERNA Kasimir úr. Nézzen csak föl. Az ott a Nagymedve.

KASIMIR Hol?

ERNA Ott. Az meg az Orion. A karddal.

KASIMIR Honnan tudja ezt maga?

ERNA Az úr magyarázta el mindezt, amikor még szolgáltam... ugyanis professzor volt az illető. Tudja, ha rosszul megy a sorom, mindig arra gondolok, mi is egy ember egy csillaghoz képest. Ez aztán újra erőt ad nekem.

TIZENHARMADIK JELENET

Schürzinger megjelenik, és a vadászkiért elnémul.

Kasimir megismeri.

Schürzinger köszön.

Kasimir, szinte önkéntelenül, szintén köszön.

SCHÜRZINGER A menyasszonya önagysága még utazik.

KASIMIR (*dühösen nézi*) Nagyon örülök.

TIZENNEGYEDIK JELENET

Szemes Franz újra megjelenik, vett magának odaát két pár hurkát, és most jó étvággyal elfogyasztja.

TIZENÖTÖDIK JELENET

SCHÜRZINGER Én csak egy menetet mentem. Az ön menyasszonya még egyet akart menni.

KASIMIR Még egyet.

SCHÜRZINGER Így van.

Csend.

KASIMIR Így van. No és aztán? Az úr régi ismerőse az én menyasszonynak, ugye?

SCHÜRZINGER Hogyhogy?

KASIMIR Mi az, hogy hogyhogy?

SCHÜRZINGER Nem, ez valami tévedés lesz. Én a kisasszonyt, az ön menyasszonyát, csak az imént ismertem meg, ott a fagylaltosnál, véletlenül beszélgetésbe elegyedtünk.

KASIMIR Véletlenül?

SCHÜRZINGER Teljesen véletlenül.

KASIMIR Még ez is.

SCHÜRZINGER Miért?

KASIMIR Mert ez nagyon különös. Ugyanis a kisasszony, az én menyasszonyom azt mondta nekem azelőbb, hogy önt már nagyon régóta ismeri. Már „nagyon régóta”, mondta.

SZEMES FRANZ Kínos.

Csend.

SCHÜRZINGER Rendkívül sajnálom.

KASIMIR Nos, igaz vagy nem igaz? Szeretnék világosan látni. Beszéljünk mint férfi a férfival.

Csend.

SCHÜRZINGER Nem. Nem igaz.

KASIMIR Becsületszavára?

SCHÜRZINGER Becsületszavamra.

KASIMIR Köszönöm.

Csend.

SZEMES FRANZ Így nem vergődsz zöld ágra, drága komám. Kenj le neki egyet...

KASIMIR Kérlek, ebbe ne avatkozz bele.

SZEMES FRANZ No nézd, köhög a bolha! Te takonypóc.

KASIMIR Nem vagyok takonypóc!

SZEMES FRANZ Még majd meglátod, hogy hol kötsz ki az ilyen óvatos módszerekkel! Már látom, ahogy térdre borulsz a saját menyasszonyod hivatalos házibarátja előtt! Csókolod még a lábuk nyomát is, még majd az ágyukat is megveded, és különös gyönyörúséggel szagolgatod az izzadságuk bűzét, te mazochista!

KASIMIR Nem vagyok mazochista! Én tisztességes ember vagyok!

Csend.

SZEMES FRANZ Ez a hála. Az ember segíteni akar neked, és te személyes-
kedsz. Ott kellett volna hagylak a fenébe!

ERNA Gyere, Franz!

Szemes Franz megcsípi Erna karját.

Au! Au...

SZEMES FRANZ Jobb, ha nem ugrálsz! Maradok, ameddig kedvem
tartja, ilyen helyzetben az ember nem hagyja el a barátját.

TIZENHATODIK JELENET

Karoline megjelenik.

Csend.

TIZENHETEDIK JELENET

KASIMIR (*lassan közeledik Karolinéhez, és közvetlenül előtte megáll*)
Az előbb azt kérdeztem tőled, hogyan értetted azt, hogy mi ketten
netán nem illünk egymáshoz, és te erre azt mondtad: netán. Így mondtad,
Karoline.

KAROLINE Te pedig azt mondtad, hogy elhagylak, mert elbocsátottak.
Ez nagy sértés. Egy valamirevaló nő legföljebb még jobban ragaszkodik
ahhoz a férfihoz, akihez tartozik, ha annak rosszul megy a sora.

KASIMIR És te valamirevaló nő vagy?

KAROLINE Ezt neked kell tudnod.

KASIMIR És te még jobban ragaszkodsz hozzám?

Karoline hallgat.

Válaszolj.

KAROLINE Én nem tudok erre válaszolni. Ezt neked kell érezned.

Csend.

KASIMIR Miért hazudsz?

KAROLINE Nem hazudok.

KASIMIR De hazudsz, még hozzá szégyentelenül.

Csend.

KAROLINE Mikor hazudtam volna?

KASIMIR Az előbb. Azt mondtad, hogy azt az urat ott már régóta ismered. „Régóta”, mondtad, pedig ez csak olyan szüreti ismeretség. Miért csaptál be?

Csend.

KAROLINE Nagyon mérges voltam.

KASIMIR Ez még nem ok.

KAROLINE Egy nőnél talán igen.

KASIMIR Nem.

Csend.

KAROLINE Csak fagylaltozni akartam. Aztán a Zeppelinről beszélünk. Te nem szoktál ilyen kicsinyes lenni.

KASIMIR Ezt most nem tudom olyan könnyen lenyelni.

KAROLINE Én csak a hullámvasútra akartam fölülni.

Csend.

KASIMIR Ha azt mondtad volna: kedves Kasimir, szeretnék felszállni a hullámvasútra, nekem ehhez most nagy kedvem van – akkor Kasimir ezt mondta volna: szállj csak fel a hullámvasutadra.

KAROLINE Ne játszod most itt a nemeslelkűt.

KASIMIR Köpd csak ki. Ki ez az ember tulajdonképpen?

KAROLINE Egy művelt ember. Szabász.

Csend.

KASIMIR Miért hazudsz?

KAROLINE Nem hazudok.

KASIMIR De hazudsz, még hozzá szégyentelenül.

Csend.

KAROLINE Mikor hazudtam volna?

KASIMIR Az előbb. Azt mondtad, hogy azt az urat ott már régóta ismered. „Régóta”, mondtad, pedig ez csak olyan szüreti ismeretség. Miért csaptál be?

Csend.

KAROLINE Nagyon mérges voltam.

KASIMIR Ez még nem ok.

KAROLINE Egy nőnél talán igen.

KASIMIR Nem.

Csend.

KAROLINE Csak fagyaltozni akartam. Aztán a Zeppelinről beszélünk. Te nem szoktál ilyen kicsinyes lenni.

KASIMIR Ezt most nem tudom olyan könnyen lenyelni.

KAROLINE Én csak a hullámvasútra akartam fölülni.

Csend.

KASIMIR Ha azt mondtad volna: kedves Kasimir, szeretnék felszállni a hullámvasútra, nekem ehhez most nagy kedvem van – akkor Kasimir ezt mondta volna: szállj csak fel a hullámvasutadra.

KAROLINE Ne játszd most itt a nemeslelkűt.

KASIMIR Köpd csak ki. Ki ez az ember tulajdonképpen?

KAROLINE Egy művelt ember. Szabász.

Csend.

KASIMIR Tehát te azt hiszed, hogy egy szabász műveltebb, mint egy igazi sofőr?

KAROLINE Ne forgasd ki folyton a tényeket.

KASIMIR Ezt rád bízom. Megállapítom, hogy hazudtál, még hozzá minden ok nélkül. Menj, és ringatózz csak a művelt szabász uraddal, ezek természetesen finomabb lovagok, mint egy magamfajta szegény kutya, akit tegnap kirúgtak.

KAROLINE Most sírjak, amiért kirúgtak? Te egoista! Másnak már egy kis öröme sem lehet.

KASIMIR Mióta vagyok én egoista? Nevetnem kell. Itt nem a hullámvasutadról van szó, hanem a minősíthetetlen viselkedésedről, arról, hogy hazudtál nekem.

SCHÜRZINGER Bocsánat, de...

SZEMES FRANZ *(a szavába vág)* De most már aztán fogd be végre a popfád, és lépj olajra! Tűnés, amíg szépen mondom.

KASIMIR Hagyd, hadd fusson, Szemes! Ezek ketten primául összeillenek. *(Karolinéhez)* Te szabászlotyó!

Csend.

KAROLINE Mit mondtál?

SZEMES FRANZ Azt mondta: szabászlotyó. Úgy is mondhatta volna: kurva!

SCHÜRZINGER Jöjjön, kisasszony!

KAROLINE Igen. Most már megyek...

El Schürzingerrel.

TIZENNYOLCADIK JELENET

SZEMES FRANZ *(utánuk néz)* Szerencsés utat!

KASIMIR Kettesben.

SZEMES FRANZ Szemetek a nők! *(Ernához)* Szemetek!

ERNA Ne legyél olyan közönséges. Mit vétettem én neked?

SZEMES FRANZ Te is csak nő vagy. Most pedig Szemes Franz megy, és iszik egy pofa sört. Hogy vidámabbak legyenek a gondolatai. Gyere, Kasimir, tarts velem!

KASIMIR Nem. Én most hazamegyek, és lefekszem. *(El)*

TIZENKILENCEDIK JELENET

SZEMES FRANZ *(utánakiált)* Szép álmokat!

Sötét.

HUSZADIK JELENET

A zenekar az „Ólomkatonák indulója”-t játssza.

HUSZONEGYEDIK JELENET

Új színhely.

A csúszdánál, amelyen a közönség fenéken lecsusszan. Ha a nézelődő uraknak szerencséjük van, akkor a lecsusszanó hölgyek szoknyája alá láthatnak. Rauch és Speer is a báméskodók között van. Balra a fagyaltos törökmézet és léggömböt árul. Jobbra bódé, ahol sült csirkét árulnak, de nem nagyon látogatják, mert minden pokoli drága.

Most épp Elli és Maria csusszan le a csúszdán, és a szoknyájuk alá lehet látni. A mezőn cseng-bong a muzsika.

HUSZONKETTEDIK JELENET

Rauch Ellire és Mariára kacsint, akik a lesiklás közben félrecsúszott melltartójukat igazgatják helyre.

ELLI Micsoda vén kecske.

MARIA A javából.

ELLI Fogatlan vaddisznó.

MARIA Azt hiszem, a másik északnémet.

ELLI Miért, miből gondolod?

MARIA Megismerem a kalapjáról és a cipőjéről.

Rauch még mindig vigyorog.

ELLI (*barátságosan rávillant, és úgy szólal meg, hogy Rauch ne hallja*)
Mocskos kurvapeccér.

Rauch mézesházasan köszön.

(*Mint az előbb*) Jó estét, Serbli úr!

Rauch szájában összefut a nyál.

(*Elli ugyanúgy, mint az előbb*) Kéne, mi? Vén szarházi – inkább a halálra gondolj, mint az ellenkezőjére! (*Vidáman nevetve el Mariával*)

HUSZONHARMADIK JELENET

RAUCH Feslő rózsabimbók.

SPEER Csinos két halálos bűn, ugyebár?

RAUCH Válság ide, politika oda, az én kedves októberi mulatságomat semmiféle Brüning nem tudja tönkretenni. Vagy talán túlzok?

SPEER Dehogyan! Szó se róla!

RAUCH Amíg a titkos tanácsos mellett ott ül a szolgál, a kereskedő mel-

lett az iparos, a miniszter mellett a munkás, addig én ezt a demokráciát csak dicsérni tudom!

Speerrel a csirkesütőhöz megy, a két úr finom, ropogós csirkét zabál, és cseresznyét meg ünnepi sört vedel.

HUSZONNEGYEDIK JELENET

KAROLINE (*jön Schürzingerrel; valamivel előtte halad, aztán hirtelen megáll, mire természetesen Schürzinger is lefékez*) Mondja, miért olyan bizalmatlanok a férfiak? Hiszen mindent megteszünk, amit csak akarnak.

SCHÜRZINGER A férfinak természetesen mindig gerincesnek kell lennie. Nagyon kérem, ne értsen félre.

KAROLINE Hogyhogy?

SCHÜRZINGER Mivel az előbb lándzsát törtem a vőlegénye mellett. Nagyon izgatott a vőlegénye, de hát mégsem gyerekjáték, ha valaki ilyen hirtelen az utcára kerül.

KAROLINE Ez igaz, de mégsem ok arra, hogy ribancnak nevezzen. Az általános válságot mindig külön kell választani a magánélettől.

SCHÜRZINGER Véleményem szerint ez a két komplexum veszedelmesen összefonódik egymással.

KAROLINE Ugyan ne beszéljen már mindig ilyen dagályosan! Most megyek, és veszek még egy fagylaltot.

Fagylaltot vásárol, és Schürzinger is újra nyalogatni kezd egy adagot.

HUSZONÖTÖDIK JELENET

RAUCH (*zabálás közben Karolinéra mutat*) Micsoda csinos seggecskéje van ennek a lánynak!

SPEER Nagyon csinos.

RAUCH Egy lány a seggecskéje nélkül nem is lány.

SPEER Nagyon helyes.

HUSZONHATODIK JELENET

SCHÜRZINGER Én csupán arra gondolok, hogy egy ilyen válást alaposan meg kell fontolni, az összes következményekkel egyetemben.

KAROLINE Miféle következményekkel? Hiszen én egy dolgozó nő vagyok.

SCHÜRZINGER De én most a lelki mozzanatokra célzok.

Csend.

KAROLINE Nem vagyok hajlandó túrni, ha mocskolnak. Még ostoba is vagyok, hogy így kiszolgáltattam magam mindenestül Kasimir úrnak. Már kétszer férjhez mehettem volna egy nyugdíjogosult hivatalnokhoz.

Csend.

SCHÜRZINGER Nagyon nem szeretném, ha most az volna a látszat, mintha talán én lennék az oka az önök elidegenedésének – miattam ugyanis egyszer már összeveszett egy férfi egy nővel. Soha többé ilyet!

KAROLINE Az előbb azt mondta, hogy ha egy férfi munka nélkül marad, akkor az asszonyának a szerelme is alábbhagy, mégpedig automatikusan.

SCHÜRZINGER Ilyen az emberi természet. Sajnos.

KAROLINE Mi a maga keresztneve tulajdonképpen?

SCHÜRZINGER Eugen.

KAROLINE Olyan különös a szeme.

SCHÜRZINGER Ezt már mondták egyesek.

KAROLINE Csak ne legyen beképzelt!

Csend.

SCHÜRZINGER Tetszik kegyednek az Eugen név?

KAROLINE Bizonyos körülmények között.

Csend.

SCHÜRZINGER Magányos ember vagyok én, kisasszony. Látja, az anyám például az infláció óta süket, és már a feje sincs egészen rendben, mert mindent elveszített, és most nincs egy teremtet lélek, akivel beszélni tudnék, akinek kiönthetném a lelkemet.

KAROLINE Nincsenek testvérei?

SCHÜRZINGER Nem. Egyetlen fiú vagyok.

KAROLINE Most aztán már nem bírok több fagyaltot enni. (*El Schürzingerrel*)

HUSZONHETEDIK JELENET

SPEER Ez a mai fiatalság roppant különös. Hiszen mi is sportoltunk annak idején, de hogy ők ennyire ne érdeklődjenek a lelki élet izgalmai iránt...

RAUCH Ez az ifjúság voltaképp nem érzéki.

SPEER (*mosolyog*) Mondhatnám, kimaradnak egyből-másból.

RAUCH Nekem mindig szerencsém volt.

SPEER Nekem is, kivéve egyszer.

RAUCH Legalább csinos volt a hölgy?

SPEER Éjszaka minden tehén fekete.

RAUCH (*felemeli a poharát*) Speciel!

HUSZONNYOLCADIK JELENET

Karoline Schürzingerrel a nyomában lecsúszik a csúszdán, és letről Rauch és Speer a szoknyája alá láthat. Schürzinger észreveszi Raucht, összerándul, és nagy udvariasan kétszer is köszön neki.

HUSZONKILENCEDIK JELENET

RAUCH (*meglepve, Speerhez*) Ki lehet ez? A csinos seggecske lovagja üdvözöl engem.

HARMINCADIK JELENET

KAROLINE *(a melltartójával foglalatostkodik)* Ki ez ott?

SCHÜRZINGER Ő az, személyesen. Rauch, a kereskedelmi tanácsos. A főnököm. Ismeri, ugye, ismeri azt a nagy céget – négy emelet magas, és még hátrafelé is terjeszkedik.

KAROLINE Ó, igen, persze.

SCHÜRZINGER Júniusban ugyan kft.-t csinált magából, de csak a látszat kedvéért, az adó miatt meg egyebekért.

HARMINCEGYEDIK JELENET

RAUCH *(tanácskozott Speerrel, és most, kissé részegen már, Schürzingerhez közeledik)* Már bocsásson meg az úr, honnan van szerencsénk egymáshoz?

SCHÜRZINGER A nevem Schürzinger, kereskedelmi tanácsos úr.

RAUCH Schürzinger?

SCHÜRZINGER Gyermekkonfekció. Gyermekkabát-osztály.

Csend.

RAUCH *(Schürzingerhez)* A kisasszony nem a menyasszonya?

KAROLINE Nem.

Csend.

RAUCH *(Schürzinger szájába dug egy szivart)* Nagyon kellemes! *(Karolinéhez)* A kereskedelmi tanácsos úr meghívhatja a kisasszonyt egy cseresznyére?

KAROLINE Nem, köszönöm. Nem szeretem a cseresznyét. Inkább egy Samost, azt szeretem.

RAUCH Tehát Samost! *(A csirkesütőhöz lép)* Egy Samost! *(Karolinéhez)* Ez az én legjobb barátom, erfurti, Turingiából – én pedig weideni

vagyok Oberpfalzból. Egészségére, kisasszony! És egy cseresznyét ennek a fiatalembernek!

SCHÜRZINGER Bocsánat, kereskedelmi tanácsos úr, de én nem fogyasztok alkoholt.

HARMINCKETTEDIK JELENET

Kasimir megjelenik és figyel.

HARMINCHARMADIK JELENET

RAUCH Hogyhogy nem?

SCHÜRZINGER Mert antialkoholista vagyok, kereskedelmi tanácsos úr.

SPEER Elvből?

SCHÜRZINGER Ahogy azt mondani szokás.

RAUCH Efféle elveket itt nem ismerünk! Nem létezőnek tekintjük őket! A fiatalember most itt szépen lehajt egy cseresznyét az ő Atyaúristénére. Ex, hogyishívják...

SCHÜRZINGER Schürzinger. *(Iszik, és grimaszt vág utána)*

RAUCH Schürzinger. Volt egyszer egy nevelőm, azt is Schürzingernek hívták. Micsoda egy rinocérosz volt! Még egy Samost?! És még egy cseresznyét az antialkoholista úrnak, akit most alkohol dolgában megfosztottunk a szüzességétől. Önnek is, kisasszony?

KAROLINE Nem! Én nem iszom töményt, a kevert italokat pedig egyáltalán nem szeretem. *(Észreveszi Kasimirt)*

HARMINCNEGYEDIK JELENET

Kasimir magához inti Karolinét.

Karoline nem mozdul.

Kasimir feltűnőbbben int Karolinénak.

Karoline megissza a Samost, aztán dacosan és körülményesen leteszi a poharat, és lassan elindul Kasimir felé.

HARMINCÖTÖDIK JELENET

RAUCH Hát ez meg ki? Don Quijote?

SCHÜRZINGER A kisasszony vőlegénye.

SPEER Na, tessék.

SCHÜRZINGER A kisasszony nem akar többé tudni róla.

RAUCH Így már jobban hangzik.

HARMINCHATODIK JELENET

KAROLINE Mit akarsz már megint?

Csend.

KASIMIR Miféle népek azok ott?

KAROLINE Mind régi ismerősök.

KASIMIR Ne légy gonosz, kérlek.

KAROLINE Nem vagyok gonosz. A kövér az ismert kereskedelmi tanácsos, Rauch, a Rauch cég egyedüli tulajdonosa. A másik Észak-Németországból jött. Törvénytörő elnök.

KASIMIR Tehát csupa jobb ember. Most már nem tudsz kihozni a sordomból semmivel.

Csend.

KAROLINE Mit akarsz még tőlem?

KASIMIR Bocsánatot akartam kérni a gyanakvásomért és azért, hogy az előbb olyan goromba voltam hozzád. Nem volt szép tőlem. Megbocsátasz?

KAROLINE Igen.

KASIMIR Köszönöm. Most már újra más minden. *(Mosolyog.)*

KAROLINE Félreismered a helyzetedet.

KASIMIR Milyen helyzetet?

Csend.

KAROLINE Nincs értelme tovább, Kasimir. Gondolkodtam rajta, és alaposan megvizsgáltam magamat. (*A pálinkásbódé felé fordul*)

KASIMIR De hát azok nem hozzád illő emberek! Csak a kedvüket töltik veled!

KAROLINE Ne légy olyan szentimentális. Az élet kemény, és a nőnek, ha valamit el akar érni, az érzelmi életénél kell mindig megfognia egy befolyásos férfit.

KASIMIR Engem is ott fogtál meg?

KAROLINE Igen.

Csend.

KASIMIR Ez nem igaz.

KAROLINE De igaz.

Csend.

KASIMIR Mit akarsz elérni azokkal az uraságokkal?

KAROLINE Magasabb társadalmi rangot, meg ilyesmit.

KASIMIR No, nézd csak, teljesen új nézeteid vannak.

KAROLINE Nem, ez nem új nézet, csak eddig hagytam, hogy zsarnokoskodj felettem, és szajkóztam utánad, hogy egy tisztviselő is csak proletár, de a lelkem mélyén mindig másként gondoltam! A szívem és az agyam ködös volt, mert hozzád tartoztam! De most már ennek vége!

KASIMIR Vége?

KAROLINE Ahogy mondod.

Csend.

KASIMIR Úgy. Jó. Akkor legyen úgy. Kasimirt elbocsátották. Erről van szó. Ő sem kivétel. Nevetséges.

KAROLINE Van még valami mondanivalód?

Csend.

KASIMIR Sokáig mászkáltam itt, és úgy gondoltam, hogy bocsánatot kell kérnem tőled, de most már megbántam. *(El)*

HARMINCHETEDIK JELENET

Karoline utánanéz, majd újra a pálinkásbódé felé tart. Sötét.

HARMINCNYOLCADIK JELENET

A zenekar most „Az utolsó rózsá”-t játssza.

HARMINCKILENCEDIK JELENET

Új szín.

A torzszülötteknél.

Bent a nézőtéren. A nézőtér zsúfolásig tele. Rauch, Speer, Karoline és Schürzinger is ott ülnek.

NEGYVENEDIK JELENET

KIKIÁLTÓ Engedjék meg, hogy bemutassam ötödik számunkat, a bulldogfejű férfiút.

A bulldogfejű férfiú megjelenik a színen.

Johann, a bulldogfejű férfiú tegnap töltötte be tizenhatodik életévét. Amint látják, alsó állkapcsa a normálistól eltérően erőteljesen kidomborodik, úgy, hogy alsó ajkával minden további nélkül kényelmesen be tudja fedni az orrát.

A bulldogfejű férfiú bemutatja, amit a kikiáltó mond.

Johann nem tudja a száját kinyitni, minek következtében mesterségesen táplálják. Egy rendkívül bonyolult műtéttel ki lehetne ugyan nyitni a száját, viszont ennek következtében többé soha nem tudná becsukni. Íme, láthatják, milyen játékokat űz a természet, és miféle különleges emberek élnek a mi földünkön.

A bulldogfejű meghajol, és távozik.

NEGYVENEGYEDIK JELENET

KIKIÁLTÓ És most, hölgyeim és uraim, elérkeztünk a hatodik számhoz, és ezzel sorozatunk csúcspontjához. Következik Juanita, a gorilla-leány!

Juanita a színre lép.

Juanita Zwickau mellett egy kis faluban született. Miként történhetett, hogy más emberi lényektől eltérő testalkattal pillantotta meg a napvilágot, ez tudományos rejtély. Amint hölgyeim és uraim meggyőződhetnek róla, Juanita egész testét állati szőrzet borítja, és belső szerveinek felépítése is olyan, mint az állaté.

NEGYVENKETTEDIK JELENET

A levegőben egyre erősödő zúgás hallatszik; kint kiabálás és zenekari tus.

RAUCH (*gyorsan felugrik*) A Zeppelin! A Zeppelin!

Fülsiketítő zúgás, a nézők kizúdulnak a szabadba, és a Zeppelin most néhány kört ír le az októberi mulatság rétje fölött.

NEGYVENHARMADIK JELENET

Juanita is ki akar menni.

KIKIÁLTÓ Vissza! Meghülyültél?

JUANITA De a Zeppelin...

KIKIÁLTÓ Szó se lehet róla! Képtelenség! Vissza!

NEGYVENNEGYEDIK JELENET

A bulldogfejű férfiú megjelenik a többi torzszülöttel, a kövér hölgygel, az óriással, a szakállas kislánnyal, a teveemberrel és a szíami ikrekkel.

KIKIÁLTÓ Hát titeket meg ki hívott ide?! Kicsit sokat engedtek meg magatoknak, nem?!

KÖVÉR HÖLGY De a Zeppelin...

NEGYVENÖTÖDIK JELENET

LILIPUTI (*megjelenik a színpadon, kezében kutyakorbács*) Heinrich! Mi történik itt?

KIKIÁLTÓ Direktor, ezeknek a kripliknek elment az eszük! A Zeppelint akarják látni!

LILIPUTI (*élesen*) És még mi nem kéne?!

Csend.

Helyetekre! De sebesen, kérem! Minek nektek Zeppelint látni? Ha meglátnak kint benneteket, csődbe jutunk! Ez bolsevizmus!

JUANITA Mocskolni nem hagyom magam! (*Sír*)

A bulldogfejű férfi hörög, megszédül, és a szívéhez kap.

KÖVÉR HÖLGY Johann! Johann!

LILIPUTI Kifelé! Gyerünk, gyerünk!

KÖVÉR HÖLGY *(a bulldogfejű férfit támogatja)* Szegény Johann... hiszen olyan gyenge a szíve... *(Visszavonul a többi torzszülöttel együtt, csak Juanita marad a színen)*

NEGYVENHATODIK JELENET

LILIPUTI *(hirtelen gyengéden)* Csak ne sírjál, kis Juanita... nesze bonbon... finom pralinéfajta...

JUANITA Ne mocskoljon engem folyton, direktor úr, ez igazán keresztényietlen dolog.

LILIPUTI Ne vedd a szívedre. Nesze. *(Odaadja neki a pralinét, és elmegy)*

NEGYVENHETEDIK JELENET

Juanita apatikusan eszegeti a pralinét, miközben Karoline és Schürzinger újra megjelennek a nézőtéren, és a leghátsó padsorban helyet foglalnak.

NEGYVENNYOLCADIK JELENET

KAROLINE Szép ez a Zeppelin, ilyenkor éjjel is szép, mikor ki van világítva. De mi nem repülünk vele.

SCHÜRZINGER Az már igaz.

KAROLINE Olyan mulatságosan bámul rám.

SCHÜRZINGER Maga is énrám.

Csend.

KAROLINE Azt hiszem, hogy egy kicsit becsíptem. Maga csakugyan soha nem fogyasztott alkoholt?

SCHÜRZINGER Soha.

KAROLINE És másban is olyan mértékletes az úr?
SCHÜRZINGER Hát voltaképpen másban kevésbé.

Karoline hirtelen kurtán megcsókolja.

Csend.

Most már nem ismerem ki magam. Ez most az alkohol, vagy valami olyasmi menne végbe bennem, amit már nem tudok kontrollálni? Ha például lenne pénzem...

KAROLINE (*a szavába vág*) Ej, ne légy ilyen sóatlan.

Csend.

SCHÜRZINGER Most pertu vagyunk?

KAROLINE A mai estére...

SCHÜRZINGER És a továbbiakban?

KAROLINE Talán.

Csend.

NEGYVENKILENCEDIK JELENET

Rauch most újra megjelenik a nézőtéren, meglátja Karolinét és Schürzinger-t, megáll a bejáratnál, és hallgatózik.

KAROLINE Téged Eugennak hívnak?

SCHÜRZINGER Igen.

KAROLINE Az én nevem pedig Karoline. Mit nevetsz ezen?

SCHÜRZINGER Örülök.

RAUCH Az én nevem pedig Konrád.

Schürzinger összerezdül, Karoline szintén.

Csend.

Schürzinger felemelkedik.

Rauch vigyorog, és incselkedve megfenyegeti őket a mutatóujjával.

Nana, nana, gonosz kis Karoline... ki csücsül idebent, míg odakünn a Zeppelin röpül?

KAROLINE Ó, a Zeppelin már a könyökömön jön ki!

RAUCH (*merően nézi Schürzingert, bosszúsan*) Gratulálok.

Schürzinger feszélyezetten meghajol.

(*Rauch mogorván*) Nocsak így tovább! Sose zavartassák magukat kellemes társalgásuk közben.

SCHÜRZINGER Kereskedelmi tanácsos úr! A kellemes, az valami egészen más... mint ahogy azt mondani szokás... (*Udvariasan mosolyog, és újra leül*)

RAUCH Más?

ÖTVENEDIK JELENET

SPEER (*követte Raucht*) Ellenszenves fickó!

RAUCH Cinikus fráter!

SPEER Amíg mi a Zeppelint nézzük, ő a kis Karolinéhez dörgölőzik.

RAUCH Majd odadörgölök én neki nemsokára.

ÖTVENEGYEDIK JELENET

A zenekar most halkán a Radetzky-indulót játssza, és a nézők visszatérnek a nézőtérre, mert a Zeppelin már Friedrichshafen felé repül. Amikor már mindenki ül, a zene félbeszakad, mégpedig a taktus közepén.

ÖTVENKETTEDIK JELENET

KAROLINE Hogy értetted azt, hogy nem érzed magad kellemesen?

SCHÜRZINGER Ugyan, az csak pillanatnyi taktika volt.

KAROLINE Már látom, veszed a kalapod. Számító ember vagy. A szerelemben is?

SCHÜRZINGER Hát nem. Amire most gondolsz, az durva félreértés.

KAROLINE Nem gondolok semmire, csak úgy mondtam.

ÖTVENHARMADIK JELENET

KIKIÁLTÓ (*egy gongra üt*) Hölgyeim és uraim! Ott hagytuk abba, hogy Juanita egész testét állati szőrzet borítja, és hogy belső szerveinek felépítése hasonló az állatéhoz. Ennek ellenére Juanita rendkívül élénk fantáziával rendelkezik. Perfektül beszél angolul és franciául, mindezt pedig szívós szorgalommal a saját erejéből érte el. És most Juanita lesz oly kegyes az uraságoknak ízelítőt adni pompás, természetes énekhangjából. Kérem szépen...

Egy bérelt zongorán felhangzik a Barcarola a „Hoffmann meséi”-ből.

ÖTVENNEGYPEDIK JELENET

JUANITA (*énekel, és közben Schürzinger átkarolja Karoline csípőjét, sőt bokájuk és lábszáruk is egymáshoz ér*)

Szép éjjel, te nászi éj,
ó, csillapítsd a vágyam!
Ily édesen a nap se kél,
mint te, szép nászi éj.
Hátrál a gyors idő, szerelmünk visszahozhatatlan.
E csendes zugtól messze az idő gyorsan tovaszáll.
Lágy, lenge, zsenge szél

becéz csókolva lágyan,
Zefir, e lenge szél
csókol és elalél –
Ó.

Szép éjjel, te nászi éj,
ó, csillapítsd a vágyam.
Ily édesen a nap se kél,
mint te, szép nászi éj –
Ó.

ÖTVENÖTÖDIK JELENET

Már az utolsó strofa alatt lehull a függöny. Most pedig, hogy Juanita befejezte énekét, a liliputi a függöny előtt jobbról balra áthalad a színpadon, kezében egy tábla, és a táblán felirat: „Szünet”.

ÖTVENHATODIK JELENET

Szünet.

ÖTVENHETEDIK JELENET

Megint elsötétedik a nézőtér, és a zenekar Scherzer „Bajor díszinduló”-ját játssza. Eközben megy fel a függöny.

ÖTVENNYOLCADIK JELENET

Új színpad.

A Wagner-pince.

Szól az ünnepi rezesbanda. Szemes Franzot majd szétveti a jökedv, Ernája szerényen, Kasimir mélabúsan gubbaszt mellette.

ÖTVENKILENCEDIK JELENET

Mindenki, kivéve Kasimirt, együtt dalol a rezesbandával.

Amíg az öreg Péter
a Péterhegyen áll,
amíg Münchenen átfolik
a ződ, a ződ Isar,
míg serfözdénknek helyet ad
odalent az a tér,
addig Münchenben megmarad
a régi jó kedély,
addig Münchenben megmarad
a régi jó kedély!
Igyunk reád, te jó kedély!
Egy, két, három, hurrá!

HATVANADIK JELENET

SZEMES FRANZ Egészségedre, Kasimir! Vedelj, hogy vidd valamire.

KASIMIR Mi lehet még énbelőlem? Talán kereskedelmi tanácsos?

SZEMES FRANZ Akkor alapíts egy új pártot, és légy pénzügyminiszter!

KASIMIR A legszebb öröm a káröröm, ugye, Franz?

SZEMES FRANZ Aki nem hallgat az okos szóra, azon az Isten sem segíthet.

Csend.

KASIMIR Most gépkocsivezető vagyok, és van A/hármas és B/hármas jogosítványom.

SZEMES FRANZ Örülj, hogy megszabadultál a menyasszonyodtól, attól az arrogáns nőszemélytől!

KASIMIR A kisasszony tisztviselő.

SZEMES FRANZ Az még semmire sem mentség.

KASIMIR Különb en is minden nő alacsonyrendű... a jelenlévők persze mindig kivételek. Eladják a lelküket, ebben a speciális esetben pedig elárulnak engem egy hullámvasútért.

ERNA Ha férfi volnék, egyetlen nőt sem érintenék meg, hozzájuk sem nyúlnék. Már a szagát sem állom a nőknek. Különösen télen.

HATVANEGYEDIK JELENET

Mind, kivéve Kasimirt, együtt dalol a rezesbandával.

Vadonban meglövöm a szarvast,
 az őzet erdő rejtekén,
 szirti fészében a szilaj sast,
 kacsát a tó vizén.
 Ha puskám durran, nincs kiút,
 nincs sehhol oltalom –
 mégis engem, kemény fiút
 elért a szerelem.

Hirtelen csend.

HATVANKETTEDIK JELENET

KASIMIR És mégis engem, kemény fiút, elért a szerelem – égi fény a szerelem, és kunyhódból aranypalotát varázsol –, és örökkön él, amíg csak munkanélküli nem leszel. Egyáltalán, miféle eszmények is ezek, két emberi lélek egymásba olvadásáról? Ó, Ádám és Éva! Szarok az emberi kapcsolatra – van még kereken négy márka tőkém, jól beszlopálok ma, és aztán felakasztom magam. Holnap pedig azt mondják a népek, élt egyszer egy szegény Kasimir...

SZEMES FRANZ Kuttyaszart mondanak a népek! Hiszen naponta ezrek halnak meg, és elfelejtik őket, mielőtt még meghaltak volna. Talán ha

politikai halott lennél, utána még díszpompával eltemetnének, de holnapra már elfelejtenek, el-fe-lej-tenek!

KASIMIR Igen, az ember meglehetősen egyedül van.

SZEMES FRANZ Isten beléd, seggfej!

HATVANHARMADIK JELENET

Mind, kivéve Kasimirt, együtt énekelnek, megint a rezesbandával

Igyál csak, pajtikám, igyál,
hagyd otthon a gondokat,
a bűt, a bajt, a könnyeket,
és tréfa lesz az életed,
a bűt, a bajt, a könnyeket,
és tréfa lesz az életed.

Hirtelen csend.

HATVANNEGYPEDIK JELENET

KASIMIR *(feltápáskodik)* Így. Most pedig begorombulok. Tulajdonképpen haza kéne mennem Karolinéhoz, aztán ki a ruháival a ruhászekrényből, és aztán tépni-tépni, amíg csak rongyok nem röpdösnek mindenfelé. Most aztán undorító leszek a javából. *(Támolyogva elmegy)*

HATVANÖTÖDIK JELENET

ERNA Hát ez hová megy?

SZEMES FRANZ Ha nem süllyed el benne, majd csak kikecmereg belőle.

ERNA Én ugyanis szabályosan félek...

SZEMES FRANZ Ez nem tesz kárt magában...

ERNA De én nem hiszem, hogy olyan erős természet volna, inkább érzékeny.

SZEMES FRANZ Éles megfigyelőképességed van.

Csend.

ERNA Te Franz, hagyd futni, légy szíves.

SZEMES FRANZ Kit?

ERNA Kasimirt.

SZEMES FRANZ Hogyhogy futni?

ERNA Nem közénk való, ezt most már határozottan érzem. Ne befolyásold, kérlek.

SZEMES FRANZ És miért nem?

ERNA Mert az se ér semmit, amit mi csinálunk.

SZEMES FRANZ Mióta?

Csend.

ERNA Vedd már ki az ujjad a sörömből!

SZEMES FRANZ Éles megfigyelőképességed van.

ERNA Akkor vedd ki az ujjad a...

SZEMES FRANZ Nem. Nagyon kellemesen hűsít. Hűsíti a forró véremet.

Erna hirtelen kirántja Szemes Franz kezét a söröskorsójából. Szemes Franz pimaszul vigyorog.

HATVANHATODIK JELENET

Mind, kivéve Ernát és Szemes Franzot, megint együtt énekelnek a rezesbandával; Rauch, Speer, Karoline és Schürzinger haladnak át a színen, kezükben pintes korsó, tréfás vásári játékok, fejükön papírsipka. Természetesen ők is együtt énekelnek a többiekkel.

Igyál csak, pajtikám, igyál,
 hagyd otthon a gondokat,
 a bűt, a bajt, a könnyeket,
 és tréfa lesz az életed,
 a bűt, a bajt, a könnyeket,
 és tréfa lesz az életed!

Hirtelen csend.

HATVANHETEDIK JELENET

KASIMIR (*Ellibe és Mariába karolva megjelenik*) Engedjék meg, hogy bemutassam egymásnak a társaságot! Mi, három jópofa, már megismerkedtünk, épp az imént, az illemhely előtt. Szemes, meg tudnád magyarázni nekem azt a jelenséget, hogy a hölgyvilág miért mindig kettesével tűnik el?

MARIA Pfuj!

SZEMES FRANZ Köztünk nincs helye pfujnak, kisasszony!

KASIMIR Mindannyian csak emberek vagyunk! Főleg ma!

(Leül, és az ölébe ülteti Ellit)

ELLI (*Szemes Franzhoz*) Igaz, hogy ennek az úrnak van egy tragacsa?

SZEMES FRANZ Hát persze hogy van neki egy tragacsa. Még hozzá nem is akármilyen.

MARIA (*Elléhez*) Eriggy már! Ne hagyd magad így megszedíteni! Ennek tragacsa!

KASIMIR (*Mariához*) Ha Kasimir azt mondja, hogy van tragacsa, akkor van is neki. Jegyezd meg magadnak, te szörnyszülött!

ELLI (*Mariához*) Ugyan, maradj már csendben.

KASIMIR (*Ellit simogatja*) Te becsületes nő vagy, és tetszel nekem. Szép, puha hajad van, és sima bőröd.

ELLI Innék valamit.

KASIMIR Nesze! Vedelj!

ELLI Egy csöpp sincs már benne.

KASIMIR Sört ide!

PINCÉRLÁNY (*épp arra halad, és egy korsót tesz eléjük*) Kérem mindjárt fizetni!

KASIMIR (*a zsebében kotorász*) Fizetni, kérem, fizetni, kérem... a kutya-úrstenit, hát nem lőttek már az egész pénzemnek...

*A pincérlány elviszi a korsót.
Elli feláll.*

MARIA És ennek lenne tragacsja? Mindjárt mondtam neked, hogy ilyenek legjobb esetben biciklije van. Részletfizetésre.

KASIMIR (*Elléhez*) Gyere, gyere ide...

ELLI (*int*) Isten áldjon, Tragacs úr! (*Elmegy Mariával együtt*)

HATVANNYOLCADIK JELENET

KASIMIR Fizetni, kérem... ó, szegény Kasimir! Pénz nélkül csak utolsó kutya vagy!

SZEMES FRANZ Kasimir, a filozófus.

KASIMIR Csak tudná, hogy melyik pártot válassza...

SZEMES FRANZ Kasimir, a politikus.

KASIMIR Igen tisztelt Szemes úr, nyald ki a seggem!

Csend.

SZEMES FRANZ Nézz rám.

Kasimir ránéz.

Nincs egyetlen olyan politikai párt, amelyben én ott ne lettem volna, kivéve legfeljebb az apróját. De a tisztességes népek mindenhol megjátsszák az ostoba kutyát. A jelenlegi nemzetközi helyzetben csak azt lehet tenni, amit például jelenleg egy bizonyos Szemes Franz csinál.

KASIMIR Mit?

SZEMES FRANZ Egyszerű.

Csend.

Én például az utóbbi időben egy bizonyos paragrafusra specializáltam magam.

KASIMIR Az ember csak ne kezdjen paragrafusokkal.

SZEMES FRANZ Te marha! (*Tízmarkás bankókat dug Kasimir orra alá*)

Csend.

KASIMIR Nem. Az ilyen egyéni akcióknak nincs sok értelmük.

ERNA Szemközt ott ül Karoline.

KASIMIR (*feláll*) Hol?

Csend.

SZEMES FRANZ Meglátott.

KASIMIR De nem jön ide.

Csend.

HATVANKILENCEDIK JELENET

KASIMIR (*beszédet tart a távoli Karolinénak*) Karoline kisasszony. Egyáltalán nem fontos, hogy ide gyere, mert most már a mi kapcsolatunknak vége, az emberit is beleértve. Persze te nem tehetsz erről, erről csak a munkanélküliségem tehet valamit, és ez csak logikus, te cafat, te nyomorult. De ha én most a Szemes Franzot követném, akkor ennek csak te lennél az oka, mert most üres vagyok belül. Bennem laktál, de ma kihurcolkodtál belőlem, és most itt állok, mint nádszál a szélben, és nem tudok megkapaszkodni sehol. (*Leül*)

HETVENEDIK JELENET

Csend.

SZEMES FRANZ Tehát?

KASIMIR Kiégett a világ.

SZEMES FRANZ Kasimir. Utoljára mondom: aki nem hallgat az okos szóra, azon az Isten sem segíthet.

KASIMIR Most még nem tudom.

SZEMES FRANZ (*a kezét nyújtja*) Rajtad múlik...

KASIMIR (*a semmibe bámul, maga elé*) Még nem tudom most.

ERNA Hagyd hát, ha nem akarja.

Csend.

*Szemes Franz Ernát nézi dühösen, majd hirtelen az arcába önti a sörét.
Erna felugrik.*

SZEMES FRANZ (*visszanyomja a helyére*) Itt maradsz, mert a pofádra lépek.

HETVENEGYEDIK JELENET

Mind, kivéve Kasimirt, Ernát és Szemes Franzot, énekelnek.

S ha virulnak a rózsák,
a tél már messze suhan,
de az embernek csak
egy májusa van.
Felszáll és tovaröppen
és visszatér a madár,
de az ember, ha elmegy,
nem jöhet vissza már.

Sötét.

HETVENKETTEDIK JELENET

A zenekar most a „Pétervári szánkázás”-t játssza.

HETVENHARMADIK JELENET

Új színhely.

A lovardában.

Rauch, Speer, Karoline és Schürzinger lépnek be.

HETVENNEGYEDIK JELENET

RAUCH (*Karolinéhez*) Hogy ízlene egy merész vágta? Hiszen a lovardában vagyunk!

KAROLINE Finom! Csak ne női nyeret... hogy feszesebben tarthassam magam.

RAUCH Bátor!

SPEER A kisasszony lovas módjára gondolkodik.

KAROLINE Ha már egyszer lóra ülök, szeretnék mindjárt kétszer lovagolni...

RAUCH Akár háromszor!

KAROLINE Finom! (*El a manézsba*)

HETVENÖTÖDIK JELENET

SPEER (*utánakiált*) Akár négyszer is!

RAUCH Ahányszor akarja, iksszer! (*Speerrel egy asztalhoz ül az esztrádon, és palackozott bort hozat*)

Schürzinger lent marad, és Karoline után bámul kitartoán. Most egy jámbor, öreg lovat vezetnek el az esztrád előtt, amelyen női nyeregben egy rövidlátó, tíz év körüli kislány ül – rögtön ezután megszólal a zene, amely ettől kezdve az ütem közepén újra meg újra félbeszakad, ugyanis

néhány kör után újra fizetni kell; ostorpattogás is hallatszik; Schürzinger feláll egy székre, hogy jobban lásson; Rauch és Speer is figyeli a manézst természetesen.

HETVENHATODIK JELENET

RAUCH Vakmerő! Nagyszerű!

SPEER Akár egy amazon!

RAUCH Micsoda tehetség! Csak úgy reng a balkonja. Bicikliző lányok hátulról úszó libákra emlékeztetnek.

SPEER *(megint a palackhoz nyúl)* Barátom, Rauch! Milyen rég nem volt már ló alattam!

RAUCH Valóban?

SPEER 1912... akkor igen, akkor még két lovat tudtam tartani. De ma? Mit csináljon egy szegény bíró? Hol vannak a régi idők?! Két arabs telivér volt. Kancák. Rosalinde és Yvonne.

RAUCH *(szintén újra a palackhoz nyúl)* Te is későn házasodtál?

SPEER Így is túl korán.

RAUCH Hát persze. *(Megemeli a poharát)* Egészségedre!

Csend.

ÉN a feleségemre már akkor tettem szert, amikor elhullajtotta szirmait a rózsa – és a fiú mégis makkegészséges.

SPEER Mikor doktorál?

RAUCH A következő szemeszterben. Megöregszünk.

Csend.

SPEER Én már kétszeres nagypapa vagyok. Valami mindig marad az ember után. Egy magocska.

HETVENHETEDIK JELENET

Karoline most újra megjelenik, és el akar menni Schürzinger mellett, aki még mindig a széken áll.

SCHÜRZINGER *(halkan, suttogva)* Állj! A saját érdekedben.

KAROLINE Ajjaj.

SCHÜRZINGER Hogyhogy ajjaj?

KAROLINE Mert ha egy férfi így kezdi, akkor hátsó gondolatai vannak.

SCHÜRZINGER *(lassan leszáll a székről, és szorosán Karoline mellé áll)*

Nincsenek hátsó gondolataim. Csak most megint egy kicsit józanabb lettem. Kérlek, ne igyál több alkoholt.

KAROLINE Nem. Ma annyit iszom, amennyit akarok.

SCHÜRZINGER Nincs olyan fantáziád, hogy el tudd képzelni, mit beszél az a két uraság ott rólad.

KAROLINE Mit beszélnek rólam?

SCHÜRZINGER Le akarnak itatni.

KAROLINE Ó, én aztán bírom az italt.

Csend.

SCHÜRZINGER Meg aztán egész nyíltan kimondja, ami a szívéen, a kereskedelmi tanácsos úr.

KAROLINE Mit?

SCHÜRZINGER Hogy meg akar kapni. Érzékileg. Még ma éjjel.

Csend.

KAROLINE Úgy. Tehát meg akar kapni engem...

SCHÜRZINGER Elöttem mondta, mintha levegő lennék. Ez nem neked való társaság. Méltóságodon aluli. Gyere, távozzunk innen angolosan..

KAROLINE Hová?

Csend.

SCHÜRZINGER Megihatnánk még egy teát. Talán nálam.

Csend.

KAROLINE Te is egoista vagy. Pontosan olyan, mint Kasimir úr.

SCHÜRZINGER Most kínaiul beszélsz.

KAROLINE Igenis, Kasimir úr.

SCHÜRZINGER Eugennak hívnak.

KAROLINE Engem pedig Karolinénak.

Csend.

SCHÜRZINGER Én ugyebár félenk ember vagyok, de az előbb a torzszülöttek bódéjában közös jövőről álmodoztam. Ámde ez csak egy bizonyos Karoline kisasszony pillanatnyi szeszélye volt.

KAROLINE Igenis, Eugen úr.

SCHÜRZINGER Gyakran elpazaroljuk az érzelmeinket...

KAROLINE Érzelemmentes emberek sokkal könnyebben élnek.

Faképnél hagyja, és az esztrád elé fordul. Schürzinger pedig leül egy székre.

HETVENNYOLCADIK JELENET

RAUCH Gratulálok!

SPEER Maga tehetséges. Ezt úgy mondom magácskának, mint régi ulánus.

KAROLINE Azt hittem, hogy az úr bíró.

SPEER Hát látott kegyed már olyan bírót, aki ne lett volna tiszt? Én nem!

RAUCH Akad néhány...

SPEER Azok zsidók!

KAROLINE Csak semmi politika, kérem!

SPEER Ebben nincs politika!

RAUCH Politikai nóta: mocskos nóta. (*Koccint Karolinével*) A következő lovaglásunkra.

KAROLINE Hiszen én nagyon szívesen lovagolnék még. Ez a három olyan gyorsan véget ért.

RAUCH Akkor hát még háromszor!

SPEER (*felemeli a poharát*) Rosalinde és Yvonne! Hol vagytok vajon? Köszöntelek benneteket lélekben! Mi egy kabriolé egy gebéhez képest!

KAROLINE Ó, egy kabriolé nagyon előkelő, sőt főúri valami!

SPEER (*mélabúsan*) De nincs semmi szerves anyag az ember alatt...

RAUCH (*halkan*) Hadd áruljam el kegyednek, hogy van egy előkelő, sőt főúri kabriolém. Remélem, kipróbálja, és velem tart.

Csend.

KAROLINE Hová?

RAUCH Altöttingbe.

KAROLINE Altöttingbe? Oda igen. (*Újra elmegy a manézsba – elhalad Schürzinger mellett, aki most egy pattanását vizsgálhatja a zsebtükrében nagy buzgalommal*)

HETVENKILENCEDIK JELENET

Rauch most már meglehetősen részeg, lelkesen dirigál magában, mintha ő lenne a karmestere a lovarda zenekarának, mely éppen egy keringőt játszik.

SPEER (*még Rauchnál is részegebb*) Altötting? Hol van voltaképpen Altötting?

RAUCH (*a keringő zenéjére énekel*) Az én szobácskámban... egy-két-hár... az én ágyácskámban... egy-két-hár... (*Dúdol*)

SPEER (*kajánul*) És a tisztelt alkalmazott úr amott?

A zene hirtelen az ütem közepén félbeszakad.

Rauch öklével az asztalra csap, és gyűlölködve fixírozza Speert. A zenekar újra rázendít, mégpedig egy indulóra.

RAUCH (*dühösen énekel, és közben még Speert nézi merően*)

Mi vagyunk a cigányok,
világ vándorai,
fess nők szokták nekünk
a pénzt hazahordani.
Megkérdeztem a réten
a lánykát sebtiben,
hogy egyszer adna-e nékem,
s nevetve szolt: „Igen!”

A zene hirtelen újra félbeszakad.

SPEER (*még kajánabban*) És a tisztelt alkalmazott amott?

RAUCH (*ráívölt*) Csak semmi irigykedés! (*Feltápáskodik, és Schürzingerhez botorkál*)

NYOLCVANADIK JELENET

RAUCH Hogyishívják úr...

SCHÜRZINGER Schürzinger.

RAUCH Helyes. Kitűnő! (*Megint szivart dug Schürzinger szájába*) Még egy szivar – jól sikerült este.

SCHÜRZINGER Nagyon jól sikerült este, kereskedelmi tanácsos úr.

RAUCH Igaz is, sikerült: ismeri ön a történelmi adomát XV. Lajosról, Franciaország királyáról?... Figyeljen csak ide: XV. Lajos egy este a hadnagyával és annak menyasszonyával elment a lovardába, és ott az a hadnagy nagyon gyorsan elköszönt, mert rendkívüli módon megtisztelve érezte magát, hogy uralkodója valahogyan érdeklődött a menyasszonya iránt... megtisztelve érezte magát, uram, megtisztelve!

Csend.

SCHÜRZINGER Igen, ez az adoma nem ismeretlen előttem. Aztán az illető hadnagyból nemsokára főhadnagy lett.

RAUCH Úgy? Ez új nekem.

Csend.

SCHÜRZINGER Ajánlom magam, kereskedelmi tanácsos úr. *(El)*

NYOLCVANEGYEDIK JELENET

SPEER *(Rauchhoz közeledik, de most már teljesen részeg)* Kereskedelmi tanácsos úr. Ön bizonyára megbolondult, mikor így ordítózik velem. Ön bizonyára nem tudja, hogy ki áll önnel szemben! Speer vagyok! Tartományi törvényszéki elnök!

RAUCH Örvendek!

SPEER Maga is az enyémet!

Csend.

RAUCH Kedves Werner, nekem úgy tetszik, hogy mintha berúgtál volna.

SPEER Ezt komolyan mondd, Konrad?

RAUCH Egész komolyan.

Csend.

SPEER A bíróság ítélethozatalra visszavonul. A bíróság elfogulatlannak nyilvánítja magát. Próbaidő nincs. Enyhítő körülmények nem vehetők figyelembe. Próbaidő nincs!

RAUCH *(kajánul)* Erfurtban nincsenek lányok?

SPEER Alig.

RAUCH *(vigyorog)* Akkor hát mit csinálnak a jó erfurtiak?

Speer dühösen fixírozza Raucht, majd hirtelen hátulról jó nagyot lök rajta, sőt utána is rüg, de nem találja el.

Csend.

Így múlt el egy negyvenéves barátság!?

SPEER A király nevében... (*Esküre emeli kezét*) Unokáim szeme fényére esküszöm neked, hogy ezennel elváltunk egymástól... ásó-kapa... meg a nagyharang... (*Elbotorkál*)

NYOLCVANKETTEDIK JELENET

RAUCH (*utánanéz*) Szomorú, de való, ez is csak egy féreg. Alávaló féreg, féltékeny féreg. Konrad Rauch azonban régi, tősgyökeres paraszti vérből származik, és az efféle paragrafuslovag csak levegő neki. Hiába vág fel a hatvankét esztendejével! Jaj! (*Hirtelen elszédül, és leül Schürzinger székére*) Hát ez meg mi volt? Remélem, ma éjjel nem fogok már megint szédülni... Josefnek agyvérzése volt... Vigyázz... Konrad Rauch, vigyázz, jól vigyázz!...

NYOLCVANHARMADIK JELENET

Karoline megjelenik és körülnéz.

Csend.

KAROLINE Hát Schürzinger úr hol van?

RAUCH Tiszteletteljes üdvözetét küldi.

Csend.

KAROLINE És az ulánuskapitány úr szintén elment?

Csend.

RAUCH Egyedül vagyunk.

Csend.

KAROLINE Igazán elutazunk Altöttingbe?

RAUCH Méghozzá most mindjárt. *(Megpróbál felállni, de kénytelen gyorsan újra leülni, méghozzá fájdalomtól elgyötörten)* A kisasszony mennyit keres havonta?

Csend.

KAROLINE Ötvenöt márkát.

RAUCH Szép.

KAROLINE Örülök, hogy ennyim van.

RAUCH A mai időkben.

KAROLINE Csak nincs semmi kilátás a jövőre. Legfeljebb ha megháromszoroznám magam. De addigra már megöszülök.

RAUCH A jövő, az kapcsolatok kérdése... *(most feláll)* és Konrad Rauch kereskedelmi tanácsos kapcsolat a javából. Indulás Altöttingbe.

A zene tust húz.

Sötét.

NYOLCVANEGYEDIK JELENET

A zenekar most a „Májusi szellők”-et játssza.

NYOLCVANÖTÖDIK JELENET

Új színpad.

Magánautók parkolóhelye az októberi mulatság mezején. Az előtérben egy pad. Szemes Franz bukkan fel az ő Ernájával és Kasimirral.

NYOLCVANHATODIK JELENET

SZEMES FRANZ Hát itt volnánk. Errefelé ugyanis, mint köztudomású, csak egy csősz kószál – ő meg többnyire odaát ácsorog, mert onnét szebb kilátás nyílik a multság rétére. Erna! Légy már végre vidámabb!

ERNA Még nedves vagyok a sörtől.

SZEMES FRANZ Ne szívd annyira mellre.

ERNA Sajnálod?

Csend.

SZEMES FRANZ Nem.

A távolban füttyszó.

Mind a hárman hallgatóznak.

SZEMES FRANZ Zsernyákok?

ERNA Csak vigyázz, Franz.

SZEMES FRANZ Ez elsősorban a ti dolgotok itt – ha valami helytelenkedés ütné fel a fejét. Ma ugyanis csupa nagykapitalista limuzin parkol itt. Csupa adócsaló Gulliver-batár...

(Eltűnik a limuzinok között)

NYOLCVANHETEDIK JELENET

KASIMIR *(mintegy magában)* A viszontlátásra!

NYOLCVANNYOLCADIK JELENET

ERNA Fura természete van ennek a Szemesnek. Előbb kicsinál valakit, aztán meg sajnálkozik.

KASIMIR Hát nem átlagember.

ERNA Mert nagyon intelligens. Be tud nyomni úgy egy kocsiajtót meg egy ablaküveget, hogy egy hangot sem lehet hallani.

KASIMIR Hát igen, van, akinek nincs más választása.

ERNA Meglehet.

Csend.

KASIMIR Tegnapelőtt még levertem volna a derekát, és megcsiklandoztam volna a gégéjét annak, aki arra vetemedik, hogy kivegyen valamit az én kabrioléból – és mára megfordult a dolog. Így változunk az élettel.

ERNA Ma olyan rosszul látok. Még káprázik a szemem a fénytől.

KASIMIR Az enyém nem annyira.

Csend.

ERNA Gyakran elképzelem magamnak a forradalmat: látom, ahogy a szegények mennek a diadalív alatt, és látom a gazdagokat a társzekerükben, mert mind, ahányan csak vannak, annyit hazudnak a szegényekről... látja, egy ilyen forradalomban szívesen meghalnék zászlóval a kezemben.

KASIMIR Én nem.

ERNA A bátyámat egy kavicsbányában lötték agyon... tudja, annak idején, amikor vége lett a háborúnak... 1919-ben.

KASIMIR Az is valami?

ERNA De hiszen a bátyám feláldozta magát.

KASIMIR Bizonyára nagy élvezetet lelt benne, hogy feláldozta magát.

ERNA Ugyan menjen, ne beszéljen már ilyen aljas ostobaságokat! Hiszen még maga Szemes Franz is tiszteletben tartja az én halott bátyámat!

Csend.

KASIMIR Akkor bizony én még a Szemes Franznál is rosszabb vagyok.

ERNA Mert maga is nagyon el van keseredve.

KASIMIR De én nem hiszem, hogy jó vagyok.

ERNA Az emberek egyáltalán nem lennének rosszak, ha jól menne a soruk. Égbekiáltó hazugság, hogy az ember rossz.

NYOLCVANKILENCEDIK JELENET

SZEMES FRANZ (*jön aktatáskával a limuzinok közül, és fenyegetően közeledik Ernához*) Mire mondtad épp, hogy égbekiáltó hazugság?

ERNA Hogy az ember rossz.

SZEMES FRANZ Ja úgy.

Csend.

ERNA Egyáltalán nincsenek rossz emberek, akik csak úgy önmaguktól rosszak lennének.

SZEMES FRANZ Röhögnöm kell.

KASIMIR Az ember a körülményeinek függvénye.

SZEMES FRANZ Aha. No, itt egy aktatáska. (*Kivesz belőle egy könyvet, és betűzni kezdi a címét*) „A nemi komplexus” – és íme, egy boríték: Konrad Rauch kereskedelmi tanácsos úrnak... Azt hiszem, ezt a könyvet visszaadhatnánk a kereskedelmi tanácsos úrnak... (*Ernához*)
Vagy talán érdekel a nemi komplexus?

ERNA Nem.

SZEMES FRANZ Azért!

KASIMIR Engem sem érdekel.

SZEMES FRANZ Derék, nagyon derék, de azért mászkálhatnátok fel-alá falból, mert valakinek még szemet szúr, hogy úgy álltok itt, mint a sóbálvány. (*Eltűnik a limuzinok között*)

KILENCVENEDIK JELENET

ERNA Mászkáljunk hát fel-alá...

KASIMIR Bocsásson meg, kérem.

ERNA Miért?

KASIMIR Gondolkodtam ugyanis, csakugyan kegyeletsértő volt tőlem, ahogy az előbb a halott bátyjára céloztam.

Csend.

ERNA Tudtam én ezt magáról, Kasimir úr. *(El Kasimírral)*

KILENCSVENEGYEDIK JELENET

A zenekar most Schubert „1822” című katonaindulóját játssza, és egy ideig egy lélek sem látható: aztán Speer jön Ellivel és Mariával; Speer kicsit mintha józanabb volna, de még mindig részeg; a zenekar az ütem közepén leáll.

KILENCSVENKETTEDIK JELENET

MARIA Nem, ezek itt csak magánautók, a bérautók ott állnak egészen elől az elsősegély-állomás mellett.

Elli hirtelen lemarad.

SPEER Na, mi ütött a szőke démonba?...

MARIA Nem tudom, mi a baja. De gyakran rájön a sztrájkolhatnék. *(Kiabál)* Elli!

Elli nem felel.

Elli! Gyere már! Gyere már ide!

Elli nem mozdul.

SPEER A nép nevében!

MARIA Majd idehozom. *(Odamegy Ellihez)*

KILENCVENHARMADIK JELENET

MARIA (*Elléhez*) Ne légy már ilyen szédült!

ELLI Nem. Én ezt nem csinálom.

Speer hallgatózik, de nem hall semmit.

MARIA Ezt szeretem: először pimasz vagy és követelőző a teremtés koronáival, aztán pedig behúzd a farkad! Ne légy már ilyen gyáva! Tíz márkát kapunk. Te ötöt, én is ötöt. Gondolj csak a fizetési meghagyásaidra.

Csend.

ELLI De ez a mocskos vén disznó teljesen perverz.

MARIA Eredj már, hiszen ez csak szájerotika!

SPEER (*szenilisen*) Elli! Elli! Ellile... Ellile...

MARIA Gyere, légy nyájas. (*Speerhez vezeti Ellit, és el együtt*)

KILENCVENNEGYEDIK JELENET

Megint nem látni egy ideig senkit, és a zenekar folytatja Schubert „1822” című katonaindulóját; aztán Rauch jön Karolinével; megállnak Rauch előkelő és főúri kabrioléja előtt; Rauch a kulcsot keresi; a zenekar pedig ismét ütem közben áll le.

KILENCVENÖTÖDIK JELENET

KAROLINE Hiszen ez egy Austro-Daimler, ugye?

RAUCH Kitalálta! Bravó!

KAROLINE A volt vőlegényem is Austro-Daimleren járt. Ő tudniillik sofőr volt. Mulatságos ember. Például három hónappal ezelőtt ki akartunk ruccanni kettesben a zöldbe, és akkor ő alaposan összebalhézott

egy kocsissal, mert az verte a gebéjét. Képzeld, egy gebe miatt! Mind-
amellet ő mégiscsak sofőr. Ezt meg kellene tudnia becsülni.

RAUCH (*vége megtalálta a kulcsát, és kinyitja a kocsiajtót*) Szabadna
kérnem, nagysád...

KILENCVENHATODIK JELENET

Kasimir jön Ernával visszafelé; meglátja Karolinét, megismerik és nézik egymást.

KILENCVENHETEDIK JELENET

KAROLINE (*otthagyja Raucht, és megáll Kasimir orra előtt*)

Isten veled, Kasimir.

KASIMIR Isten veled.

KAROLINE És sok szerencsét.

KASIMIR Egészségedre.

Csend.

KAROLINE Én most Altöttingbe utazom.

KASIMIR Jó étvágyat.

Csend.

Szép az a kabriolé ott. Pontosan ilyet vezettem én is valamikor. Még
tegnapelőtt.

RAUCH Szabadna kérnem, nagysád!

*Karoline lassan otthagyja Kasimirt, és beszáll Rauchhal a kocsiba – nem-
sokára volt-nincs kabriolé.*

KILENCVENNYOLCADIK JELENET

KASIMIR (*az eltűnt kabriolé után néz, Rauchot utánozza*) Szabadna kérnem, nagysád...

Sötét.

KILENCVENKILENCEDIK JELENET

A zenekar folytatja Schubert „1822” című katonaindulóját, és most végig is játssza.

SZÁZADIK JELENET

Új sztn.

Az elsősegély-állomás előtt, az októberi mulatság rétyén. Egy mentő Rauch körül foglalatoskodik, aki egy padon ül az elsősegély-állomás barakkja előtt, és ügyyel-bajjal lenyel két tablettát. Karoline is ott van. A levegőben még egyre zsong-bong az októberi mulatság muzsikája.

SZÁZEGYEDIK JELENET

KAROLINE (*Rauchot figyel*) Jobban van már, uram?

Rauch nem válaszol, hanem hanyatt fekszik a padon.

MENTŐS Még nincs jobban, kisasszony.

Csend.

KAROLINE Voltaképpen csak Altöttingbe akartunk menni, de a kereskedelmi tanácsos úr hirtelen rosszul lett – nyál csorgott a szájából, és

ha az utolsó pillanatban nem fékezek, mind a ketten odaát lennének most.

MENTŐS Akkor hát magának köszönheti az életét.

KAROLINE Valószínűleg.

MENTŐS Logikus. Mivelhogy a kisasszony fékezett.

KAROLINE Igen, én nem veszttem el az eszem furikázás közben, tudniillik az egykori vőlegényem sofőr volt.

SZÁZKETTEDIK JELENET

A zenekar most halkán a „Te lennél az én mosolygó boldogságom?” kezdetű keringőt játssza, és az elsősegély-állomás barakkjából bekötött fejjel és végtagokkal az októberi mulatság vendégei szédelegnek és sántikálnak elő – köztük a liliputi és a kikiáltó is. Valamennyien hazafelé vonulnak, és a zenekar megint taktus közben, abbahagyja a keringőt.

SZÁZHARMADIK JELENET

KAROLINE (*halkan*) Mentős úr. Mi történt itt? Szerencsétlenség?

MENTŐS Miért?

KAROLINE Leszakadt a hullámvasút?

MENTŐS Még csak az hiányzik! Csak tömegverekedés robbant ki.

KAROLINE És miért?

MENTŐS Semmiért.

Csend.

KAROLINE Semmiért? Az emberek mind vadállatok.

MENTŐS Nem fogja őket megváltoztatni.

KAROLINE Akkor is.

Csend.

MENTŐS Állítólag egy olyan vén Casanova két hölgygel be akart szállni egy taxiba, és közben néhány fiatalkorú molesztálta. Állítólag az egyik fiatalkorú levette a cipőjét, és a vén Casanova orra alá tartotta, hogy szagolja meg... de ő persze nem akarta megszagolni, és ezért egy másik fiatalkorú bepancsolt egyet az ábrázatába. Az eredmény persze az lett, hogy pillanatok alatt száz ember ütötte egymást, egyik sem tudta már, mi történt, de mindegyik ütött, amerre látott. A népek ma-napság mind idegesek, és nem bírnak elviselni már semmit.

SZÁZNEGYEDIK JELENET

ORVOS *(megjelenik a barakk ajtajában)* Még nincsenek itt a hordágyak?

MENTŐS Nincsenek még, doktor úr.

ORVOS Tehát van hat agyrázkódásunk, egy állkapocstörésünk, négy kartörésünk, ebből egy komplikált eset, továbbá néhány lágyrész-zúzódás. Szép kis disznóság, mondhatom. Németek németek ellen! *(El)*

SZÁZÖTÖDIK JELENET

KAROLINE Állkapocstörés... az nagyon fájdalmas lehet.

MENTŐS Napjainkban, tekintettel vívmányainkra, már korántsem olyan vészes.

KAROLINE De meg van jelölve az ember egész életére, mintha levágták volna a fülét. Különösen ha nő az illető.

MENTŐS De az az illető, akinek az állkapcsát eltörték, nem nő, hanem épp az imént említett vén Casanova.

KAROLINE Akkor jó.

MENTŐS Méghozzá egy magas rangú igazságügyi tisztviselő. Észak-német. Bizonyos Speer.

RAUCH *(hallotta ezt, és felüvölt)* Micsoda? *(Felemelkedik)* Speer? Casanova? Igazságügy? *(A szívéhez kap)*

Csend.

KAROLINE Csak ne izgassa fel magát, kereskedelmi tanácsos úr...

RAUCH (*rábámul*) Mit áll még itt, kisasszony? Isten vele! Volt szerencsém! Agyó!

Csend.

Állkapocstörés. Szegény öreg barátom... Ezek a mocskos szajhák. Alja népség. Kiirtani. Mindet kiirtani!

KAROLINE Ezt nem érdemeltem meg öntől, kereskedelmi tanácsos úr...

RAUCH Megérdemelni? Még mit nem?

Csend.

KAROLINE Én megmentettem az ön életét.

RAUCH Az életemet?

Csend.

(*Vigyorog*) Így hozta a kedve... mi?

Csend.

Agyó. (*A mentőhöz*) Hol fekszik hát a törvényszéki tanácselnök úr? Még odabent?

MENTŐS Parancsára, kereskedelmi tanácsos úr!

SZÁZHATODIK JELENET

Rauch lassan a barakkhoz megy; a barakkajtóban megjelenik Elli és Maria. Maria karja sínben van, Ellinek pedig alaposan be van kötve a szeme. Maria megismeri Rauchot, és merően rábámul; Rauch is megismeri őt, és egy pillanatra megáll.

SZÁZHETEDIK JELENET

MARIA (*vigyorog*) Ó, a Serbli úr... nézd, Elli, nézd csak...

ELLI (*felemeli a fejét, és nagy nehezen megpróbálja szemügyre venni Rauchot*) Jaj, a szemem!

Csend.

Rauch megigazítja a nyakkendőjét, és elhalad Elli meg Maria mellett, be a barakkba.

KAROLINE (*hirtelen felsikolt*) A viszontlátásra, Serbli úr!

Sötét.

SZÁZNYOLCADIK JELENET

A zenekar most a „Te lennél az én mosolygó boldogságom?” kezdetű keringőt játssza.

SZÁZKILENCEDIK JELENET

Új színhely.

Megint a parkolóhely, de egy másik része, ott, ahonnan már látni lehet a kiállítás lobogóit.

Kasimir és Erna még mindig fel-alá járnak – Kasimir hirtelen megáll. Erna is.

SZÁZTIZEDIK JELENET

KASIMIR Hol bujkál ez a Szemes?

ERNA Valahol csak bujkálnia kell.

Csend.

KASIMIR És hogy Karoline kisasszony hol bujkál, arra köpök.

ERNA Nem, Karoline nem magának való nő. Erről egy pillanat alatt meggyőződtem.

KASIMIR Az ilyen asszony olyan, mint egy autó, amelyben semmi sem működik rendesen... Örökösen javítani kell. A benzin a vér, a mágnes a szív – és ha a szikra gyenge, akkor nem gyullad be a motor, ha meg túl sok olaj van benne, akkor füstöl és bűzlik...

ERNA Micsoda fantáziája van magának, pedig fantáziája csak nagyon kevés férfinak van. Például Szemesnek nincs. Magának teljesen igaza van, ha azt mondja, hogy a Szemes igazságtalanul bánik velem... Nem! Én sem nyelek tovább... *(Hirtelen fojtottan felkiált)* Jézus Mária! Szent József! Szemes! Franz! Jézus Mária! *(Betapasztja a száját a kezével, és nyöszörög)*

KASIMIR De hát mi történt?

ERNA Ott... elkapták. Franz! Látja a két zsernyákot?... Bocsáss meg nekem, Franz... Nem, nem szidlak többé, nem szidlak többé...

Csend.

KASIMIR Mindennek az a dög az oka. Az a ribanc. Karoline kisasszony!

ERNA Nem is védekeznek... egyszerűen velük megy... *(Leül a padra)* Ezt se látom többé.

KASIMIR Menjen már, csak nem fogják mindjárt felakasztani!

ERNA Egyre megy. Mivel már többször volt büntetve, úgy rásóznak most legalább ötévi fegyházat, mint a pinty, és akkor többé nem jön ki, mert az előző büntetései alatt már rég összeszedett egy tüdőbajt... Nem, ez nem jön ki többé!

Csend.

KASIMIR Maga is volt már büntetve?

ERNA Igen.

Kasimir leül Erna mellé.

Csend.

Mit gondol, hány éves vagyok?

KASIMIR Huszonöt.

ERNA Húsz.

KASIMIR Manapság valamennyien öregebbnek látszunk a korunknál.

Csend.

Ott jön a Szemes.

ERNA (*összerándul*) Hol?

Csend.

SZÁZTIZENEGYEDIK JELENET

Szemes Franz most egy rendőr csuklójához bilincselve elhalad a pad előtt – és még egy utolsó pillantást vet Ernára.

SZÁZTIZENKETTEDIK JELENET

Csend.

ERNA Szegény Franz. Szegény ember...

KASIMIR Ilyen az élet.

ERNA Még el sem kezdődött, máris vége.

Csend.

KASIMIR Mindig mondtam, hogy ezeknek a büntetendő akcióknak semmi értelmük sincsen. Azt hiszem, szegény Szemes Franz intő példaképpen fog a szemem előtt lebegni.

ERNA Jobb a köpködőbe járni.

KASIMIR Jobb éhezni.

ERNA Igen.

Csend.

Hiszen mondtam én a szegény Franznak, hogy hagyja magát békében, mert rögtön éreztem, hogy maga más... ezért aztán az arcomba öntötte a sört.

KASIMIR Ezért?

ERNA Igen. Magáért.

KASIMIR Ez új nekem. Hogy maga, miattam... Megérdemlem én ezt egyáltalán?

ERNA Azt nem tudom.

Csend.

KASIMIR Az ott a Göncölszekér odafenn?

ERNA Igen. Az meg ott az Orion.

KASIMIR A karddal.

ERNA (*halkan mosolyogva*) Hogy megjegyezte...

Csend.

KASIMIR (*még mindig az eget bámulja*) A világ tökéletlen.

ERNA Azért tökéletesebbé lehetne tenni.

KASIMIR És maga egészséges? Úgy értem, nem kapta-e meg a tüdőbajt is ettől a szegény embertől?

ERNA Nem. Mind ez idáig teljesen egészséges vagyok.

Csend.

KASIMIR Azt hiszem, mi ketten rokon lelkek vagyunk.

ERNA Én is úgy érzem, mintha már nagyon régen ismernénk egymást.

Csend.

KASIMIR Hogy hívták a halott bátyját?
ERNA Ludwignak. Ludwig Reitmeiernek.

Csend.

KASIMIR Én egyszer egy bizonyos Reitmeiernél voltam sofőr. Gyapjúkereskedése volt. Nagyban. (*Átöleli Erna vállát*)
ERNA (*Kasimir mellére hajtja a fejét*) Ott jön Karoline.

SZÁZTIZENHARMADIK JELENET

KAROLINE (*jön, és mint aki keres valakit, körülnéz – majd meglátja Kasimirt és Ernát, aztán lassan közeledik feléjük, és közvetlenül a pad előtt megáll*) Jó estét, Kasimir.

Csend.

KASIMIR Ezt mindenki mondhatja.

Csend.

KAROLINE Igazad lett.

KASIMIR Egyszerre?

KAROLINE Én tulajdonképpen csak fagylaltozni akartam – de aztán arra repült a Zeppelin, és meg felszálltam a hullámvasútra. Aztán azt mondtad, hogy automatikusan elhagylak, mert munkanélküli vagy. Automatikusan, így mondtad.

KASIMIR Igenis, kisasszony.

Csend.

KAROLINE Én persze bebeszéltem magamnak, hogy derűsebben nézhetek a jövőbe... és néhány pillanatig mindenféle gondolattal eljártam. De azért kellett ilyen mélyre süllyednem, hogy annál maga-

sabbra kerüljek aztán. Például megmentettem a kereskedelmi tanácsos úr életét, de ő tudni sem akart róla.

KASIMIR Igenis, kisasszony.

Csend.

KAROLINE Te azt mondtad, hogy a kereskedelmi tanácsos úr csak kedvét akarja lelteni bennem, és hogy én tehozzád tartozom... és ebben nagyon is igazad volt.

KASIMIR Erre én már köpök. Én már túl vagyok ezen, kisasszony! Ami meghalt, az meghalt, és nincsenek kísértetek, különösen nem a nemek viszonyában!

Csend.

Karoline hirtelen megcsókolja Kasimirt.

Vissza! Brrr! Pfuj! Az istenit! *(Kiköp)* Pfuj!

ERNA Nem is értem, hogyan hiányozhat egy nőből ennyire a tapintat.

KAROLINE *(Kasimirhoz)* Ő az új Karoline?

KASIMIR Ehhez már fikarcnyi köze sincs, kisasszony!

KAROLINE És a Szemes Franzot megcsalni, az talán tapintatra vall?!

ERNA Szemes Franz halott, kisasszony.

Csend.

KAROLINE Halott? *(Nevet – majd hirtelen elhallgat; aztán gyűlölködve támad Ernára)* És még higgyek is neked, te fegyháztöltelék?

KASIMIR Fogd be a pofád, és tűnj el.

ERNA *(Kasimirhoz)* Hagyd, ne bántsod. Hiszen nem tudja, mit csinál.

Csend.

SZÁZTIZENNEGYEDIK JELENET

KAROLINE (*magában*) Olyan gyakran feltámad bennünk a vágy, aztán törött szárnyakkal pottyanunk a földre, és az élet megy tovább, mintha mi se történt volna...

SZÁZTIZENÖTÖDIK JELENET

SCHÜRZINGER (*megjelenik, méghozzá nagyon jókedvűen – egy léggömb lebeg a feje fölött, a kabátgombjához kötve; meglátja Karolinét*) Mit látnak lángra gyúlt szemeim? Ezt már a sors, a végzet akarja! Hogy újra találkozzunk. Karoline! Holnapután Eugen Schürzinger hadnagyból Eugen Schürzinger főhadnagy lesz – mégpedig őfelsége XV. Lajos hadseregében – és ezt neked köszönhetem.

KAROLINE De hát itt valami tévedésnek kell lennie.

SCHÜRZINGER Mulatságos!

Csend.

KAROLINE Eugen. Én arcul csaptalak téged, ezt pedig ne tegye az ember, mert mindenért megfizet...

SCHÜRZINGER Egy férfira lenne szükséged, Karoline...

KAROLINE Folyton csak ugyanaz a szar.

SCHÜRZINGER Pszt! Egyre jobb és jobb lesz minden.

KAROLINE Ki mondja ezt?

SCHÜRZINGER Coué.

Csend.

Rajta, mondd. Egyre jobb lesz...

KAROLINE (*tompán ismétli*) Egyre jobb lesz...

SCHÜRZINGER Mindig jobb lesz, egyre jobb lesz, egyre jobb lesz...

KAROLINE Egyre jobb lesz, minden egyre jobb lesz...

*Schürzinger átöleli, és hosszan megcsókolja.
Karoline nem védekezik.*

SCHÜRZINGER Valóban szükséged van egy férfira.

KAROLINE (*mosolyog*) Egyre jobb lesz...

SCHÜRZINGER Gyere. (*El Karolinével*)

SZÁZTIZENHATODIK JELENET

KASIMIR Állok álmok.

ERNA Amíg fel nem kötjük magunkat, addig nem halunk éhen.

Csend.

KASIMIR Te, Erna...

ERNA Mi az?

KASIMIR Semmi.

Csend.

SZÁZTIZENHETEDIK JELENET

ERNA (*halkan énekel, és lassan Kasimir is énekelni kezd vele*)

Ha már virulnak a rózsák,
felzeng a szív szava,
hisz a rózsavirágzás
a szerelem évada.
Tavasz jő minden évben,
s a tél tovasuhan,
de az embernek csak
egy májusa van.